

Орлик О.В.

Одеський національний економічний університет

ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ АУТСОРСИНГУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Сучасні економічні умови України обумовлюють посилення конкурентної боротьби між суб'єктами господарювання. Тому, поряд з традиційними способами ведення бізнесу, швидкий розвиток отримують нові, які підвищують ефективність виробничо-господарської діяльності підприємства і ґрунтуються на використанні інноваційних способів і інструментів управління.

Розвитку підприємств української економіки в значній мірі сприяє включення в її інфраструктуру такого інструменту менеджменту, як аутсорсинг. У зв'язку з цим особлива актуальність полягає у розгляді можливості застосування технології аутсорсингу в якості альтернативи і доповнення до існуючих систем управління для забезпечення ефективного економічного зростання підприємств, а також у виявленні можливості подальшого її впровадження в складних утвореннях.

Аутсорсинг (від англ. *outsourcing* – «зовнішнє джерело») – передача організацією певних виробничих функцій або бізнес-процесів на обслуговування іншій компанії, що спеціалізується у відповідній області [1, с. 86].

Однією з найважливіших проблем ефективного розвитку підприємства в ринкових умовах господарювання є забезпечення його економічної безпеки. Необхідність забезпечення економічної безпеки на рівні підприємства обумовлена тим, що саме на рівні суб'єкта господарювання формуються стійкі структурні одиниці економічної системи регіону і держави і забезпечується багато в чому стійкість вищих рівнів економіки [2, с. 190].

Виконання завдань щодо забезпечення економічної безпеки бізнесу, як і інші допоміжні процеси, можуть бути передані підприємством іншій спеціалізованій фірмі, що володіє необхідним досвідом, силами і засобами в області забезпечення безпеки бізнесу.

Переклад на аутсорсинг частини робіт, послуг або процесів стає повсякденною бізнес-практикою для вітчизняних компаній. Серед причин переходу на аутсорсинг називають: збільшення продуктивності праці; зменшення витрат; фокусування на основній діяльності.

В українській підприємницькій практиці на аутсорсинг найчастіше передаються такі функції, як ведення бухгалтерського обліку (аутсорсинг бухгалтерії), транспортні послуги (транспортний аутсорсинг), підтримка роботи комп'ютерної мережі та інформаційної інфраструктури (ІТ-аутсорсинг), ведення кадрового діловодства (кадровий аутсорсинг). Набагато рідше аутсорсинг тісно переплітається зі сферою виробництва і реалізацією продукції.

Основними перевагами аутсорсингової схеми вирішення завдань щодо забезпечення економічної безпеки підприємства є:

– Економічна доцільність. Забезпечення економії коштів і скорочення витрат при залученні аутсорсингової фірми на різних ділянках роботи, безумовно, досягається і при вирішенні питань безпеки бізнесу підприємства на умовах аутсорсингу. Головне завдання, яке стоїть перед підприємцями в даному контексті – це зниження ризиків у сфері економічної безпеки та профілактика непередбачених втрат. Для виконання цих завдань наявності служби безпеки явно недостатньо. Потрібно також забезпечити достатній додатковий набір заходів і робіт, необхідних для ефективної роботи служби безпеки. Фінансування фонду заробітної плати, традиційних організаційно-фінансових витрат, підтримка ділових зв'язків у правоохоронних органах, доступ до різноманітних інформаційних ресурсів і баз даних для забезпечення перевірочних та профілактичних заходів, агентурна, оперативна, антирейдерська та інші види робіт вимагають постійного фінансового забезпечення діяльності служби безпеки. Разом з тим, передавши ряд функцій з виконання робіт щодо забезпечення економічної безпеки бізнесу на аутсорсинг, більшість завдань в даній сфері можна вирішити в рамках щомісячної оплати без додаткових витрат. З урахуванням того, що підприємство не є єдиним клієнтом спеціалізованої фірми, то і цілий ряд спеціалізованих витрат не лягає виключно на бюджет окремого підприємства.

– Підвищення якості послуги, що отримується. У порівнянні зі штатним фахівцем служби економічної безпеки, спеціалізована фірма, як правило, має більш значний і різноманітний досвід вирішення завдань в галузі безпеки. Ризики і загрози економічній безпеці підприємства досить численні. Чим більше і різноманітніше досвід їх вирішення, тим ефективніше залучений корпоративний консультант здатний запобігти і локалізувати загрози безпеці бізнесу. Досвід взаємодії з різноманітними і багатопрофільними клієнтами, а також знання по широкому спектру проблематики у сфері безпеки дозволять аутсорсинговій спеціалізованій фірмі бути потенційно краще підготовленою до захисту інтересів підприємства.

– Додаткові можливості для контролю якості послуги. При передачі функцій служби економічної безпеки на аутсорсинг набувається додатковий механізм контролю над діяльністю залученої структури. Фірми, що спеціалізуються на наданні послуг в галузі безпеки, як правило, є членами тих чи інших професійних громадських об'єднань, асоціацій, спілок та ін. Неякісне надання послуги і конфлікти з клієнтами – це удар не тільки по діловому іміджу самої фірми, але й непрямий збиток для репутації даного професійного співтовариства. Таким чином, залучена аутсорсингова фірма значно більше

«мотивована» на збереження свого авторитету і захист репутації своїх засновників. Можливість залучити для вирішення конфліктів відповідну професійну асоціацію – це додаткові гарантії дотримання інтересів підприємства.

– Додаткові переваги ринку конкуренції. Ринок корпоративних структур, що спеціалізуються на наданні послуг з безпеки, є більш відкритим для проведення порівнянь за якістю, обсягом і специфікою послуг, а також за цінами на послуги, що надаються. Наявність корпоративних сайтів в Інтернеті, можливість попереднього вивчення можливостей і цін на послуги, вивчення комерційних пропозицій, дозволяють підприємствам краще орієнтуватися в питаннях ціноутворення, якості і кількості послуг з аутсорсингу. Таким чином, залучення спеціалізованої фірми для виконання функцій служби економічної безпеки на умовах аутсорсингу – це додаткова можливість впливати на цінову політику взаємин з виконавцем послуги, використовуючи конкурентні та ринкові механізми.

– Кваліфікована спеціалізація. Одною з основних переваг аутсорсингової схеми є також можливість зосередити людські та організаційні ресурси на основній спеціалізації бізнесу підприємства. «Залишаю собі те, що можу робити краще за інших, передаю зовнішньому виконавцеві те, що він робить краще за інших» – цей принцип визнається як один з основоположних для впровадження аутсорсингової схеми виконання допоміжних функцій у бізнесі підприємства [3].

– Можливість залучення кваліфікованого персоналу. Аутсорсинг дозволяє вирішити проблеми із залученням, навчанням і утриманням кваліфікованого персоналу, а також з безперервністю бізнес-процесів: навчання персоналу і його заміна на час відпустки і хвороби забезпечується постачальником послуг.

– Гнучкість в управлінні ресурсами. Вона полягає в тому, що підприємству не потрібно турбуватися про скорочення чисельності своїх співробітників при зміні ситуації на ринку, перепрофілюванні діяльності, зменшенні обсягів виробництва і т.д.. Клієнт також може уникнути витрат на інвестиції в обладнання і програмне забезпечення, необхідне для підтримки переданих бізнес-процесів, і на їх подальшу технічну підтримку, а можливо, і скоротити витрати на утримання офісу та апарату управління.

– Постійний доступ до нових технологій і знань. Основною вигодою використання аутсорсингу є і можливість використовувати чужий високопрофесійний досвід, накопичений при вирішенні аналогічних завдань, і постійний доступ до нових технологій і знань. Компанія, що спеціалізується на наданні певних послуг, першою стикається з проблемами, що виникають у цій галузі, інвестує у вироблення рішень завдань і розвиток відповідних технологій, в постійне підвищення кваліфікації свого персоналу. Вузька спеціалізація в предметній області дозволяє їй забезпечувати надійне і якісне виконання переданих на аутсорсинг функцій, а завдяки виконанню однотипних операцій для безлічі клієнтів постачальник може утримувати конкурентоспроможні ціни на свої послуги.

Для того щоб забезпечити таку ж якість самостійно, підприємству-замовнику необхідні значні інвестиції в розвиток персоналу, обладнання,

програмне забезпечення. Варто про це не забувати при оцінці економічної ефективності переходу на аутсорсинг, оскільки дуже часто помилково ці компоненти витрат виключають із розрахунку і просто порівнюють вартість послуг аутсорсингу з витратами на утримання персоналу, залученого в переданий бізнес-процес.

– Перекладання певної відповідальності на аутсорсингову компанію. Дана перевага характерна для аутсорсингу фінансової функції і полягає в перекладанні відповідальності за організацію обліку і правильність його ведення на аутсорсингову компанію. Відшкодування збитків, пов'язаних з неправильним розрахунком податків або з несвоєчасним наданням звітності, відбувається за рахунок постачальника послуг або за страховим договором.

– Доступ до ресурсів аутсорсингової компанії. Купуючи послуги з аутсорсингу, підприємство отримує доступ до певних ресурсів компанії (юридичних та ін.). Аутсорсинг може дозволити підприємству скористатися ресурсами, доступ до яких в іншому випадку був би неможливий, наприклад при створенні нової компанії, бізнесу. Аутсорсер швидко і якісно зареєструє нову організацію, підбере відповідний податковий режим, проконсультує з економічних питань та забезпечить повний бухгалтерський супровід даної організації, що дозволить заощадити сили і засоби на підбір і організацію власної бухгалтерії.

– Зниження вартості реалізації бізнес-процесу.

– Зниження ризиків, пов'язаних з реалізацією бізнес-процесу.

– Підвищення інвестиційної привабливості підприємства [3; 4, с.92, 94].

Якщо взяти до уваги всі перераховані вище фактори, то переваги аутсорсингу економічної безпеки очевидні.

За оцінкою фахівців, практика аутсорсингу допомагає підприємствам вирішити проблеми функціонування і розвитку в ринковій економіці шляхом скорочення витрат, прискорення адаптації до умов зовнішнього середовища, поліпшення якості продукції та послуг і зменшення ризиків. Використовуючи аутсорсинг другорядних функцій, підприємство-замовник може сконцентруватися на своїй специфіці. Аутсорсинг є стратегією управління підприємством, а не просто видом партнерської взаємодії, оскільки передбачає певну реструктуризацію внутрішньокорпоративних процесів і зовнішніх відносин організації [4, с.94].

Підприємства не повинні вдаватися до аутсорсингу тільки через те, що таке останнє захоплення менеджменту, а повинні прагнути перетворити його у ефективний інструмент. Використання аутсорсингу економічної безпеки дозволяє підприємствам поліпшити фінансово-економічні результати, підвищити операційну ефективність, а отже, і конкурентоспроможність на ринку. Разом з тим, хоча здійснення аутсорсингових операцій, з одного боку, дозволяє підприємству-замовнику істотно знизити або навіть усунути одні ризики, з іншого – аутсорсинг як особливий вид економічної діяльності нерозривно і природно пов'язаний з групою інших ризиків (наприклад, ризик витоку інформації, можлива втрата контролю над власними ресурсами, фактичне відсторонення

керівництва підприємства від частини її діяльності, потрапляння в залежність від аутсорсера). Таким чином, виявлення нових ризиків, їх дослідження та оцінка, а також розробка системи управління цими ризиками є найважливішим етапом у забезпеченні економічної безпеки підприємства на основі аутсорсингу.

1. Хейвуд, Дж. Б. Аутсорсинг: в поисках конкурентных преимуществ [Текст] / Дж. Б. Хейвуд. – М. : ИД «Диалектика / Вильямс», 2004. – 176 с.
2. Орлик, О. В. Факторы обеспечения и основные свойства экономической безопасности [Текст] / О. В. Орлик // Modern problems of regional development : Collection of scientific articles. – 2014. – Vol. 2. – P. 190-194.
3. Аутсорсинг экономической безопасности [Електронний ресурс]. – Режим доступа \www/ URL : <http://www.security-all.h18.ru/security-outsourcing.html>. – Заголовок з екрану, доступ вільний, 26.11.2016.
4. Воронин, Э. Е. Управление промышленными предприятиями на основе аутсорсинга [Текст] / Э. Е. Воронин // Вестник Саратовского государственного социально-экономического университета. – 2009. – № 4. – С. 91-95.